

Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate ja mittetulundussektori võlakohustuste käendamise kord (käenduste kava)

1. Kohaldamisala

1.1 Käenduste kava (edaspidi ka *kord*) eesmärgiks on lihtsustada väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate (edaspidi *VKE*) ning mittetulundusühingute ja sihtasutuste (edaspidi ka *mittetulundussektor*) juurdepääsu rahalistele vahenditele, võttes abi andmisel arvesse korras viidatud Euroopa Liidu õigusaktides, Euroopa Komisjoni teatistes EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes¹ (edaspidi *tagatise teatis*) ning konkurentsiseaduses² sätestatut.

1.2 Kord sätestab tingimused Maaelu Edendamise Sihtasutuse (edaspidi ka *sihtasutus*) käenduse saamiseks, sh käenduse taotlemisele ja käenduse taotluse menetlemisele, ning koos käendusega riigiabi või vähese tähtsusega abi (edaspidi ka *VTa*) andmiseks.

1.3 Kord kehtestatakse sihtasutuse nõukogu otsusega sihtasutuse põhikirja ja abi andmist puudutavas osas maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse³ (edaspidi *MPKS*) § 16 lg 1 ja § 19 lg 1 ja kalandusturu korraldamise seaduse⁴ (edaspidi *KTKS*) § 41 lg 2 ja § 45 lg 1 ja lg 2 alusel ning arvestades Maaeluministeeriumi ja sihtasutuse vahel sõlmitud halduslepinguid vastavalt MPKS §-le 16 lg 2 ja 19 lg 2 ning KTKS § 41 lg 1 ja § 45 lg 5.

1.4 Kord avaldatakse Maaelu Edendamise Sihtasutuse veebilehel www.mes.ee.

2. Mõisted

Korras kasutatakse mõisteid järgmiselt:

2.1 laen on mistahes konkreetse finantstehingu (näiteks laen, liising, võlakiri, garantiikiri, faktooring vms) tulemusel tekkiv kindlaksmääratud maksimumsummaga ja ajaliselt piiratud võlakohustus;

2.2 laenutaotleja on isik, kes on esitanud krediidi- või finantseerimisasutusele taotluse korra punktis 2.1 tähendatud finantseeringu saamiseks;

2.3 väikese ja keskmise suurusega ettevõtja on Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 Euroopa Liidu aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokku sobivaks⁵ (muudetud komisjoni määrusega (EL) 2017/1084)⁶, (edaspidi ka *üldine grupierandi määrus*) I lisas sätestatud kriteeriumitele vastav ettevõtja;

2.4 käenduse taotleja on krediidi- või finantseerimisasutus;

2.5 krediidasutus on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013⁷, 26. juuni 2013, krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta, ning krediidasutuste seaduse⁸ tingimustele vastav äriühing;

2.6 finantseerimisasutus on äriühing krediidasutuste seaduse § 5 tähenduses;

¹ ELT C 155, 20.06.2008

² RT I, 26.05.2017, 2

³ RT I, 14.03.2017, 3

⁴ RT I, 10.11.2017, 8

⁵ ELT L 187, 26.06.2014

⁶ ELT L 156, 20.06.2017

⁷ ELT L 176, 27.6.2013

⁸ RT I, 30.06.2017, 16

2.7 käendus on finantseerimistehingu tulemusel tekkinud laenusaaaja võlakohustuse täitmise tagamiseks krediidi- või finantseerimisasutusele antav tagatis;

2.8 käendustasu on käenduse eest sihtasutusele makstav tasu;

2.9 investeering on kapitalimahutus materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse seoses uue ettevõtja asutamisega, olemasoleva ettevõtja laiendamisega, toodete mitmekesistamisega või olemasoleva ettevõtte kogu tootmisprotsessi täieliku ümberkorraldamisega;

2.10 materiaalne vara on vara, mis seondub maa, ehitiste, tootmisrajatiste, masinate ja seadmetega;

2.11 immateriaalne vara on vara, mis saadakse tehnosiirde käigus patendiõiguste, litsentside, oskusteabe või patentimata tehniliste teadmiste omandamise teel;

2.12 põllumajandustooted on Euroopa Liidu toimimise lepingu⁹ (edaspidi *ELTL*) I lisas loetletud tooted, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1379/2013¹⁰ I lisas loetletud kalandus- ja vesiviljelustooted;

2.13 põllumajanduslik esmatootmine on ELTL I lisas loetletud põllundus- ja loomakasvatussaaduste tootmine ilma täiendava töötlemiseta kõnealuste toodete olemust muutmata;

2.14 põllumajandustoodete töötlemine on põllumajandustoodete töötlemine, mille saadus on samuti põllumajandustoodete, välja arvatud põllumajanduslik tegevus, mis on vajalik loomse või taimse saaduse esmamüügiks ettevalmistamiseks;

2.15 põllumajandustoodete turustamine on toodete omamine või väljapanek, mille eesmärk on müük, müügiks pakkumine, tarnimine või mis tahes muu turustamise viis, välja arvatud esmatootja poolne toodete esmamüük edasimüüjatele või töötlejatele, ja mis tahes tegevus, millega toodet esmamüügiks ette valmistatakse; esmatootjalt lõpptarbijale müümist käsitatakse põllumajandustoodete turustamisena juhul, kui see toimub selleks ettenähtud eraldi kohas;

2.16 noor põllumajandustootja korra punktis 4.1.2.2 viidatud määruse tähenduses on abitaotluse esitamisel kuni 40 aasta vanune ning vastavate ametialaste oskuste ja pädevustega isik, kes asub esimest korda tegutsema põllumajandusliku majapidamise juhina;

2.17 üks ettevõtja korra punktides 4.1.1.1 – 4.1.1.3 viidatud määruste tähenduses hõlmab kõik ettevõtted, mille vahel on vähemalt üks järgmistest suhetest: ettevõtte omab teises ettevõttes aktsionäride või osanike häälteenamust; ettevõttel on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtte haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest; ettevõttel on õigus rakendada teise ettevõtte suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõttega sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale; ettevõtte, mis on teise ettevõtte aktsionär või osanik, kontrollib vastavalt kokkuleppele teiste aktsionäride või osanikega üksi sellise ettevõtte aktsionäride või osanike häälteenamust. Üheks ettevõtjaks peetakse ka ettevõtteid, mis on vähemalt ühes eelkirjeldatud suhtes ühe või enama muu ettevõtte kaudu;

2.18 abi taotlemine käesoleva korra tähenduses on taotluse esitamine käendustasu vähendamiseks;

2.19 ümberpaigutamine üldise grupierandi määruse tähenduses on sama või sarnase tegevuse

⁹ ELT C 83, 30.03.2010

¹⁰ ELT L 354, 28.12.2013

või selle osa üleviimine ühest Euroopa Majanduspiirkonna (edaspidi *EMP*) lepingu osalisriigi ettevõttest (algne ettevõte) teise EMP lepingu muus osalisriigis asuvasse ettevõttesse, kuhu toetatav investering tehakse (toetatav ettevõte). Ümberpaigutamine toimub siis, kui toode või teenus täidab nii algses kui ka toetatavas ettevõttes vähemalt osaliselt sama otstarvet ja vastab sama liiki tarbija nõudmistele või vajadustele ja EMPs asuva abisaaja ühes ettevõttes lähevad samas või sarnases tegevusalas kaduma töökohad.

3. Käenduse määr ja suurus

3.1 Laenule antava käenduse tingimused:

3.1.1 käendus on seotud konkreetse laenuga, kindlaksmääratud maksimumsummaga ja ajaliselt piiratud;

3.1.2 käendus ei kata rohkem kui 80% tasumata laenu põhisummast ja ei ole suurem kui 2,5 miljonit eurot;

3.1.3 käenduse eest makstakse sihtasutusele arve alusel tasu.

3.2 Laenu summa vähenemisega kahaneb sellega proportsionaalselt ka käenduseks antud summa, nii et käendus ei kata ühelgi ajahetkel üle 80% tasumata laenust.

4. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi

4.1 Sihtasutus võib käendusega anda nii vähese tähtsusega abi kui ka riigiabi.

4.1.1 Vähese tähtsusega abi antakse:

4.1.1.1 Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, 18. detsember 2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes¹¹ (nn *üldine vähese tähtsusega abi määrus*) tähenduses, mida kohandatakse määrusega (EL) nr 2020/972¹²;

4.1.1.2 Komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013, 18. detsember 2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris¹³, mida kohandatakse komisjoni määrusega (EL) 2019/316¹⁴, (nn *põllumajanduslik vähese tähtsusega abi määrus*) tähenduses;

4.1.1.3 Komisjoni määruse (EL) nr 717/2014, 27. juuni 2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris¹⁵ (nn *kalanduse vähese tähtsusega abi määrus*) tähenduses, mida kohandatakse komisjoni määrusega (EL) 2020/2008¹⁶.

4.1.1.4 Vähese tähtsusega abi andmisel lähtutakse korra punktides 4.1.1.1 – 4.1.1.3 nimetatud määruste artikkel 4 punkt 6 alapunktist c).

4.1.2 Riigiabi antakse:

¹¹ ELT L 352, 24.12.2013

¹² Komisjoni määrus (EL) nr 2020/972, 2. juuli 2020, millega muudetakse määrust (EL) 1407/2013 seoses selle kohaldamisaja pikendamise ja määrust (EL) nr 651/2014 seoses selle kohaldamisaja pikendamise ja asjakohaste kohandustega (ELT L 215/3, 7.7.2020).

¹³ ELT L 352, 24.12.2013

¹⁴ Komisjoni määrus (EL) 2019/316, 21. veebruar 2019, millega muudetakse määrust (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT 51 I, 22.2.2019., lk 1 – 6).

¹⁵ ELT L 190, 28.06.2014

¹⁶ Komisjoni määrus (EL) 2020/2008, 8. detsember 2020, millega muudetakse määrusi (EL) nr 702/2014, (EL) nr 717/2014 ja (EL) nr 1388/2014 seoses nende kohaldamisajaga ja tehakse muid asjakohaseid kohandusi (ELT L 414/15, 9.12.2020).

4.1.2.1 Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014, 17. juuni 2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks, artikli 14 tähenduses, mida kohandatakse määrusega (EL) nr 2020/972¹⁷;

4.1.2.2 Komisjoni määruse (EL) nr 702/2014, 25. juuni 2014, Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks¹⁸ (nn *põllumajanduslik grupierandi määrus*) artiklite 14 ja 17 tähenduses, mida kohandatakse komisjoni määrusega (EL) 2020/2008¹⁹;

4.1.2.3 Komisjoni määrus (EL) nr 1388/2014, 16. detsember 2014, millega tunnistatakse teatavat liiki abi kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks²⁰ (nn *kalanduse grupierandi määrus*) artiklite 13, 17, 19, 26-31, 34-37, 39, 41 ja 42 tähenduses, mida kohandatakse komisjoni määrusega (EL) 2020/2008²¹.

5. Abielemendiga käendus

5.1 Käendus sisaldab abielementi, kui käenduse eest võetav tasu on väiksem tagatise teatise punktis 3.3. sätestatud minimaalsest aastasest garantiipreemiast.

5.2 Käenduse abielemendi arvutamise aluseks võetakse minimaalsed garantiipreemiad ettevõtja reitingule, mis on sätestatud tagatise teatise punktis 3.3.

5.2.1 Käenduse abielement arvutatakse, kui käendustasu ei vasta selle reitinguklassi jaoks kehtestatud miinimumväärtusele. Abina käsitletakse kõnealuse miinimumtaseme ja sihtasutusele makstud käendustasu vahet. Tulemuseks saadud aastased käendusega antava toetuse rahalised väärtused diskonteeritakse, kasutades asjakohast viitemäära, nende praeguse väärtuseni ja seejärel liidetakse kokku toetuse koguväärtuse saamiseks.

5.4 Abi osakaal abikõlblikest kuludest ei tohi ületada korra punktis 6 sätestatud määrasid vastava abi kohta.

6. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi määr

6.1 Vähese tähtsusega abi määr

6.1.1 VTA üldine ülemmäär ühele ettevõtjale on 200 000 eurot kolme järjestikuse majandusaasta kohta, ühele maanteetranspordi valdkonnas tegutsevale rendi või tasu eest kaupu vedavale ettevõtjale 100 000 eurot kolme järjestikuse majandusaasta jooksul.

6.1.2 VTA ülemmäär ühele põllumajandustoodete esmatootmisega tegelevale ettevõtjale on 25 000 kohta kolme järjestikuse majandusaasta jooksul.

6.1.3 VTA ülemmäär ühele kalandus- ja vesiviljelussektori ettevõtjale on 30 000 eurot

¹⁷ Määrus (EL) nr 2020/972, 2. juuli 2020, millega muudetakse määrust (EL) 1407/2013 seoses selle kohaldamisaja pikendamise ja määrust (EL) nr 651/2014 seoses selle kohaldamisaja pikendamise ja asjakohaste kohandustega (ELT L 215/3, 7.7.2020).

¹⁸ ELT L 193, 01.07.2014

¹⁹ Komisjoni määrus (EL) 2020/2008, 8. detsember 2020, millega muudetakse määrusi (EL) nr 702/2014, (EL) nr 717/2014 ja (EL) nr 1388/2014 seoses nende kohaldamisajaga ja tehakse muid asjakohaseid kohandusi (ELT L 414/15, 9.12.2020).

²⁰ ELT L 369, 24.12.2014

²¹ Komisjoni määrus (EL) 2020/2008, 8. detsember 2020, millega muudetakse määrusi (EL) nr 702/2014, (EL) nr 717/2014 ja (EL) nr 1388/2014 seoses nende kohaldamisajaga ja tehakse muid asjakohaseid kohandusi (ELT L 414/15, 9.12.2020).

kolme järjestikuse majandusaasta kohta.

6.1.4 Vähese tähtsusega abi andmisel võetakse arvesse üldise vähese tähtsusega abi määrase artikli 5 lõikes 1 sätestatud vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid.

6.2 Riigiabi määr

6.2.1 Põllumajandusliku esmatootmisega, põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele või neid esindavatele mittetulundusühingutele riigiabi andes ei tohi riigiabi koguosa tähtsus ületada põllumajandusliku grupierandi määruises erinevatele abiliikidele sätestatud abi osatähtsusi.

6.2.1.1 Põllumajandusliku esmatootmisega seotud põllumajanduslikele majapidamistele materiaalsesse ja mittemateriaalsesse varasse tehtavate investeeringute puhul on abi osatähtsus 50% abikõlblikest kuludest.

6.2.1.1.1 Korra punktis 6.2.1.1 viidatud määra on lubatud suurendada 20% võrra seoses järgmisega:

a) noored põllumajandustootjad või põllumajandustootjad, kes on tegevust alustanud viie aasta jooksul enne abi taotlemist;

b) ühisinvesteeringud, näiteks põllumajandustootjate rühma kasutatavad laorajatised või põllumajandustoodete turustamiseks ettevalmistamise rajatised, ja integreeritud projektid, mis hõlmavad mitut Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruises (EL) nr 1305/2013, 17. detsember 2013, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005²², sätestatud meetet, sealhulgas tootjaorganisatsioonide ühinemisega seotud meetmed;

c) investeeringud looduslikust või muust konkreetsest eripärast tingitud piirangutega aladel;

d) Euroopa innovatsioonipartnerluse (EIP) raames toetatud tegevused, näiteks investeering uue talli rajamiseks, mis võimaldab katsetada põllumajandustootjatest, teadlastest ja loomade heaoluga tegelevatest vabaühendustest koosnevas töörühmas välja töötatud uusi loomapidamisvõtteid;

e) investeeringud looduskeskkonna, hügieenitingimuste või loomade heaolu parandamiseks, kui investeeringu tagajärjel saavutatakse kehtivates ELi normatiivides sätestatud paremaid tulemusi ning tingimusel, et suuremat määra kohaldatakse ainult sellise lisakulu suhtes, mis on vajalik kehtivates liidu standardites sätestatud tasemest paremate tulemuste saavutamiseks ning mille tulemusel tootmisvõimsus ei suurene.

6.2.1.1.2 Korra punktis 7.2.1.1 alapunktis d) osutatud vähetootlike investeeringute ja korra punktis 7.2.1.1 alapunktis e) osutatud tootmispotentsiaali taastamiseks tehtavate investeeringute puhul ei tohi abi ülemmäär ületada 100%.

6.2.1.1.3 Korra punktis 7.2.1.1 alapunktis e) nimetatud ennetusmeetmetega seotud investeeringute puhul ei tohi maksimaalne abi osakaal ületada 80%.

6.2.1.2 Põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega seotud investeeringuteks ettenähtud abi puhul on abi osatähtsus 50% abikõlblikest kuludest.

6.2.1.2.1 Korra punktis 6.2.1.2 viidatud abi osatähtsust võib suurendada 20% tegevuse puhul, mis on seotud:

²² ELT L 347, 20.12.2013

- a) tootjaorganisatsioonide ühinemisega või
- b) mida toetatakse EIP raames.

6.2.2 Kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele või neid esindavatele mittetulundusühingutele riigiabi andes ei tohi riigiabi koguosatähtsus ületada kalanduse grupierandi määruses ja Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruses (EL) nr 508/2014, 15. mai 2014, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006 ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011²³, ning selle alusel vastuvõetud rakendusaktis erinevatele abiliikidele sätestatud abi osatähtsusi.

6.2.3 Mittepõllumajandustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega või teiste maamajandusega tegelevatele ettevõtjatele või neid esindavatele mittetulundusühingutele riigiabi andes ei tohi riigiabi koguosatähtsus ületada Eesti regionaalabi kaardiga²⁴ kehtestatud osakaale, milleks on keskmise suurusega ettevõtjatele 35% investeeringu maksumusest ning väikeettevõtjatele 45% investeeringu maksumusest.

7. Riigiabi saamiseks esitatavad nõuded ja abikõlblikud kulud

7.1 Kui sihtasutus annab koos käendusega vähese tähtsusega abi korra punktides 4.1.1.1 kuni 4.1.1.3 viidatud määruste tähenduses, tuleb järgida asjaomastes ELi määrustes kirjeldatud põhimõtteid kulude abikõlblikkusele.

7.2 Kui sihtasutus annab koos käendusega riigiabi korra punktides 4.1.2.1 kuni 4.1.2.3 viidatud määruste tähenduses, tuleb järgida asjaomastes ELi määrustes kirjeldatud põhimõtteid kulude abikõlblikkusele.

7.2.1 Põllumajandusliku esmatootmisega, põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega tegelevate ettevõtjate või neid esindavate mittetulundusühingute investeeringud

7.2.1.1 Investeeringud põllumajandusliku esmatootmisega tegelevate põllumajanduslike majapidamiste materiaalsesse ja mittemateriaalsesse varasse on abikõlblikud, kui investeering täidab vähemalt ühte järgmistest eesmärkidest:

- a) põllumajandusliku majapidamise üldise tulemuslikkuse ja jätkusuutlikkuse parandamine, eelkõige tootmiskulude vähendamise või tootmise täiustamise ja ümberpaigutamise abil;
- b) looduskeskkonna, hügieenitingimuste või loomade heaolu parandamine, kui investeeringu tagajärjel saavutatakse kehtivates ELi normatiivides sätestatud paremaid tulemusi;
- c) põllumajanduse arendamise, kohandamise ja ajakohastamisega seotud taristu loomine ja parandamine, sealhulgas põllumaale juurdepääs, maakorraldus ja -parandus, energia- ja veevarustus ning energia ja vee säästmine;
- d) põllumajanduslike keskkonna- ja kliimaeesmärkide, sealhulgas liikide ja elupaikade elurikkuse kaitsestaatuse saavutamine, ning Natura 2000 ala või riiklikus või piirkondlikus maaelu arendamise programmis kindlaksmääratud muude kõrge loodusliku väärtusega süsteemide üldkasutusväärtuse suurendamine tingimusel, et investeeringud on vähetootlikud;

²³ ELT L 149, 20.05.2014

²⁴ ELT C 280/1, 22.08.2014; ELT C 224, 8.7.2020

e) loodusõnnetuste, loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste, loomahaiguste ja taimekahjurite tõttu kahjustunud tootmispotentsiaali taastamine ning nimetatud sündmustest tingitud kahju ennetamine.

7.2.1.2 Käenduse vormis riigiabi abikõlblikud kulud põllumajandusliku esmatootmisega, põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele või neid esindavatele mittetulundusühingutele on:

7.2.1.2.1 kinnisvara ehitamine, omandamine, sh liisimine, või parandamine, kuid maa abikõlblikkus on piiratud määraga, mis ei ületa 10% kõigist asjaomase tegevuse abikõlblikest kuludest:

7.2.1.2.2 masinate ja seadmete ostmine või liisimine ülempiiriga kuni vara turuväärtuseni;

7.2.1.2.3 korra punktides 7.2.1.2.1 ja 7.2.1.2.2 osutatud kulutustega seotud üldkulud, nagu arhitekti, inseneri- ja konsultatsioonitasud, keskkonnaalase ja majandusliku jätkusuutlikkuse alase nõustamisega seotud kulud, sh teostatavusuuringute kulud, teostatavusuuringud jäävad abikõlblikeks kulutusteks isegi siis, kui nende tulemuste põhjal punktide 7.2.1.2.1 ja 7.2.1.2.2 kohaseid kulutusi ei teki;

7.2.1.2.4 arvutitarkvara omandamine või arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste ja kaubamärkide omandamine;

7.2.1.2.5 korra punktis 7.2.1.1 alapunktis d) nimetatud eesmärkide saavutamiseks tehtavate põllumajandustoodete esmatootmisega seotud vähetootlike investeeringute kulud;

7.2.1.2.6 põllumajandustoodete esmatootmisega seotud niisutuse puhul üksnes kulud seoses investeeringutega, mis vastavad põllumajandusliku grupierandi määruse artikkel 14 punktis 6 alapunktis f) nimetatud tingimustele;

7.2.1.2.7 loodusõnnetuste, loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste, loomahaiguste või taimekahjurite tõttu kahjustunud põllumajandusliku tootmispotentsiaali taastamiseks tehtavate investeeringute korral võivad abikõlblikud kulud hõlmata kulusid, mida tehakse põllumajandusliku tootmispotentsiaali taastamiseks enne nende nähtuste esinemist valitsenud tasemeni, va põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega seotud investeeringute puhul;

7.2.1.2.8 loodusõnnetustest, loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest, loomahaigustest või taimekahjuritest põhjustatud kahju ennetamiseks tehtavate investeeringute korral võivad abikõlblikud kulud hõlmata spetsiifiliste ennetusmeetmete kulusid, va põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega seotud investeeringute puhul.

7.2.1.3 Abikõlblikud ei ole järgmised kulud:

7.2.1.3.1 käibekapital;

7.2.1.3.2 liisingulepingutega seotud kulud, välja arvatud korra punktides 7.2.1.2.1 ja 7.2.1.2.2 loetletud kulud, nt liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustustasud;

7.2.1.3.3 põllumajandustoodete esmatootmisega seotud tootmisõiguste, toetusõiguste ja üheaastaste taimede soetamise kulud;

7.2.1.3.4 põllumajandustoodete esmatootmisega seotud üheaastaste taimede istutamise kulud;

7.2.1.3.5 põllumajandustoodete esmatootmisega seotud drenaažitööde kulud;

7.2.1.3.6 ELi normatiivide täitmiseks tehtavate investeeringute kulud, va noortele põllumajandustootjatele antud abi 24 kuu jooksul alates tegevuse alustamisest;

7.2.1.3.7 põllumajandustoodete esmatootmisega seotud loomade ostmise kulud, va investeeringuteks ettenähtud abi vastavalt korra punkti 7.2.1.1 alapunktile e);

7.2.1.3.8 toidukultuuripõhiste biokütuste tootmisega seotud investeeringute kulud, va põllumajandusliku esmatootmise puhul, millisel juhul võib investeering olla seotud põllumajanduslikus majapidamises biokütuste või taastuvenergia tootmisega, kui selline toodangumaht ei ületa asjaomase põllumajandusliku majapidamise aasta keskmist kütuse- või energiatarbimist.

7.2.2. Kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate või neid esindavate mittetulundusühingute investeeringud tuleb teha korra punktis 4.1.2.3 viidatud määruses sätestatud tingimuste kohaselt.

7.2.3 Mittepõllumajandustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega või teiste maamajandusega tegelevatele ettevõtjatele või neid esindavatele mittetulundusühingute investeeringud

7.2.3.1 Abikõlblikud kulud:

a) materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtavate investeeringute kulud;

b) alginvesteeringuga loodud töökohtadest tulenevad prognoositud palgakulud, mis arvutatakse välja kaheks aastaks, arvestades üldise grupierandi määruse artikkel 14 lg 9 tingimusi, või

c) punktide a ja b kombinatsioon, mille suurus ei ületa punkti a või b summat, olenevalt sellest, kumb on suurem.

7.2.3.2 Investeeringut peab pärast investeeringu tegemist säilitama abi saanud piirkonnas vähemalt kolm aastat. See ei takista selle perioodi jooksul masinate või seadmete väljavahetamist, kui need on vananenud või purunenud, tingimusel, et majandustegevust jätkatakse asjaomases piirkonnas eelnimetatud miinimumperioodi jooksul.

7.2.3.3 Maa ja hoonete rentimise puhul peab rendileping kestma vähemalt kolm aastat pärast investeerimisprojekti lõpule viimise eeldatud kuupäeva.

7.2.3.4 Seadmete või masinate rentimise korral peab rentimine toimuma kapitalirendi vormis ning rendileping peab sisaldama abisaaja kohustust osta vara lepingu lõppedes välja.

7.2.3.5. Olemasoleva ettevõtte tegevuse mitmekesistamiseks antud abi puhul peavad abikõlblikud kulud ületama vähemalt 200% võrra uuesti kasutatava vara arvestuslikku väärtust, mis on registreeritud tööde algusele eelneval majandusaastal.

7.2.3.6 Immateriaalset vara võib arvutada abikõlblike investeeringukuludena, kui vara kasutatakse üksnes abi saavas ettevõttes, vara on amortiseeritav, vara ostetakse turutingimustel ostjaga mitteseotud kolmandatelt isikutelt ning vara arvatakse abi saava ettevõtja varade hulka ja see peab jääma vähemalt kolmeks aastaks seotuks projektiga, mille jaoks abi antakse.

7.3 Üldise grupierandi määruse alusel on välistatud regionaalabi andmine ettevõtjale, kes on

enne abitaotluse esitamist kahe aasta jooksul viinud läbi ümberpaigutamise ettevõttesse, kuhu tehakse taotletud abi alusel algne investering. Taotleja kinnitab vastavust abi taotluses ning võtab ühtlasi kohustuse, et ümberpaigutamist ei toimu kahe aasta jooksul pärast seda, kui taotletud abi alusel on algne investering tehtud.

7.4 Grupierandi määruste alusel on välistatud abi määramine nendele ettevõtjatele, kellele Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega sama liikmesriigi poolt antud abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks.

7.5 Grupierandi määruseid kohaldatakse ainult abi suhtes, millel on ergutav mõju. Abil loetakse olevat ergutav mõju, kui abisaaja on sihtasutusele esitanud kirjaliku abitaotluse enne projekti või tegevusega seotud töö alustamist.

8. Käenduse taotlemine

8.1 Sihtasutus võtab käenduse taotlusi vastu aastaringelt.

8.2 Vormikohase käenduse taotluse edastab sihtasutusele krediidi- või finantseerimisasutus, kes on teinud otsuse laenu andmise ja laenu tingimuste kohta. Sihtasutus teeb taotlusvormid kättesaadavaks oma veebilehel.

8.3 Taotlus esitatakse paberkujul või e-keskkonna kaudu.

8.4 käenduse taotlus tuleb esitada enne laenutaotleja finantseerimist.

9. Käenduse saamiseks esitatavad nõuded

9.1 Käenduse võib taotleda krediidi- või finantseerimisasutus laenutaotleja jaoks, kes on esitanud krediidi- või finantseerimisasutusele taotluse laenu saamiseks.

9.2 Laenutaotlejale esitatavad nõuded:

9.2.1 laenutaotleja on Eesti Vabariigi õigusaktide alusel registreeritud ja tegutsev väikese- või keskmise suurusega ettevõtja, mittetulundusühing või sihtasutus;

9.2.2 laenutaotleja omakapital vastab äriseadustikus sätestatud nõuetele;

9.2.3 laenutaotlejal ei ole taotluse esitamise ajal riikliku maksuvõlga või riikliku maksu maksuvõla tasumine on ajatatud. Maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksud tasutud ajakava kohaselt;

9.2.4 kui laenutaotleja tegevuseks on nõutavad tegevusload ja/või litsentsid, siis need on kehtivad;

9.2.5 laenutaotleja on hinnanguliselt võimeline täitma finantseerimistehingust tulenevaid kohustusi;

9.2.6 laenutaotleja ei ole raskustes olev ettevõtja raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi suuniste²⁵ p 20 tähenduses;

9.2.7 puuduvad muud asjaolud, mis piiravad või välistavad laenutaotleja võlakohustusele käenduse andmise;

9.2.8 sihtasutuse nõukogu otsustega võib käenduse andmiseks kehtestada territoriaalsel, tegevusvaldkondlikul või muul printsiibil põhinevaid piiranguid, millest sihtasutus teavitab

²⁵ Komisjoni teatis. Suunised raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta. ELT C 249, 31.07.2014.

oma koduleheküljel.

10. Nõuded käenduse taotlusele

10.1 Käenduse taotlus tuleb esitada sihtasutusele kirjalikus vormis kas omakäeliselt allkirjastatult või elektrooniliselt digitaalallkirjaga allkirjastatult. Taotlusele kirjutab alla krediidi- või finantseerimisasutuse volitatud isik.

10.2 Käenduse taotluses märgitakse järgmised andmed:

10.2.1 laenutaotleja üldandmed, sh (äri)nimi, registrikood, aadress, tegevuskoht, põhitegevusala ja selle EMTAK kood (kui on määratletud), kontaktisik (nimi, ametikoht, kontakttelefon, e-post), omanikud ja nende osaluste suurus protsentides, töötajate arv, maksuvõlgade olemasolu/puudumine/ajamine, omakapitali vastavus nõuetele ning krediidi- või finantseerimisasutuse nimi;

10.2.2 laenu kasutamise otstarve, sh projekti kogumaksumus ja omafinantseeringu osa;

10.2.3 võlakohustuse liik, suurus, valuuta, intressimäär ning tagastamistähtaeg;

10.2.4 laenutaotleja või kolmandate isikute poolt seatud tagatised, sh järjekoht ja väärtus;

10.2.5 laenutaotleja olemasolevad võlakohustused, sh võlausaldaja nimi, kohustuse liik, summa, jääk, intress, tähtaeg;

10.2.6 sihtasutuselt taotletav käenduse määr protsentides tagastamata põhivõlast;

10.2.7 taotlusele lisatud dokumentide loetelu vastavalt korra punktile 10.3;

10.2.8 krediidi- või finantseerimisasutuse esitaja kinnitus selle kohta, et ta on kontrollinud laenutaotleja finantsaruandeid ning tal pole andmeid selle kohta, et need ei vastaks tegelikkusele, ning ta on kontrollinud, et laenutaotlejal on kehtivad tegevusload ja litsentsid, kui need on nõutud laenutaotleja tegevuseks, ja laenutaotleja esindajal on piisavad volitused lepingu sõlmimiseks.

10.3 Koos käenduse taotlusega esitatakse sihtasutusele krediidi- või finantseerimisasutuse laenukomitee otsus, mis sisaldab käendust vajava projekti lühikirjeldust ja finantsandmeid ning laenutaotleja majandusaasta aruande, v.a kui sihtasutusega on viimase osas kooskõlastatud teisiti.

11. Käenduse taotluse menetlemine

11.1 Käenduse taotlused registreeritakse ja vaadatakse läbi sihtasutuses. Käenduse taotluse läbivaatamise tähtaeg on kuni 35 tööpäeva alates taotluse registreerimisest.

11.2 Käenduse taotluse läbivaatamise käigus kontrollib sihtasutus taotluse nõuetele vastavust ja selle juurde kuuluvate vajalike lisade olemasolu. Samuti kontrollitakse taotluses ja selle lisades olevat informatsiooni nii käenduse taotleja kui ka laenutaotleja osas.

11.3 Sihtasutus võib käenduse taotluse menetlemise käigus nõuda käenduse taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses esitatud andmete kohta või taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad täiendavat selgitamist, täiendamist või lisainformatsiooni.

12. Käenduse andmise otsustamine

12.1 Sihtasutus otsustab käenduse andmise vastavalt sihtasutuse sisemisele asjaajamiskorrale.

12.2 Positiivse otsuse korral sõlmivad sihtasutus ja krediidi- või finantseerimisasutus

asjakohase käenduslepingu.

12.3 Sihtasutusel on õigus käenduse andmisest keelduda. Keeldumisest teatatakse krediidi- või finantseerimisasutusele 3 tööpäeva jooksul vastavasisulise otsuse tegemisest.

12.4 Sihtasutusel on õigus käenduse andmiseks tehtud pakkumine tagasi võtta, kui käendusleping ei ole jõustunud 90 tööpäeva jooksul alates käenduslepingu esitamisest krediidi- või finantseerimisasutusele.

13. Käenduse väljamaksmine

13.1 Käendus makstakse krediidi- või finantseerimisasutusele välja sihtasutuse ja krediidi- või finantseerimisasutusega sõlmitud asjaomases käenduslepingus ja koostöölepingus kokkulepitud juhtudel ja korras. Käenduse välja maksmata jätmise aluseks on koostöölepingust ja/või õigusaktidest tulenevate oluliste tingimuste mittetäitmine.

13.2 Käenduse väljamaksmise korral tekib sihtasutusel laenusaaja vastu nõudeõigus väljamakstud summa ulatuses.

14. Abi taotlemine

14.1 Laenu taotleja võib esitada taotluse koos käendusega vähese tähtsusega abi või riigiabi saamiseks sihtasutuse poolt kinnitatud ja sihtasutuse veebilehel avaldatud taotlusvormil arvestades käesolevas korras sätestatud.

14.2 Abi taotlusi võtab sihtasutus vastu aastaringselt.

14.3 Abi taotluse sisu- ja vorminõuded ning läbivaatamise ja kontrollimise kord sätestatakse sihtasutuse ja Maaeluministeeriumi vahel sõlmitud asjakohastes halduslepingus (halduslepingu nr 297 muutmise leping).

15. Abi määramise ja maksmise tähtajad ja kord

15.1 Abi taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse teeb sihtasutuse juhatus.

15.2 Abi andmise alused, sh abi taotluse rahuldamata jätmise alused ja kord sätestatakse sihtasutuse ja Maaeluministeeriumi vahel sõlmitud asjakohastes halduslepingutes (halduslepingu nr 297 muutmise leping).

15.3 Kui sihtasutus annab käendusega vähese tähtsusega abi või riigiabi, siis informeerib sihtasutus laenu taotlejat, et talle on antud vähese tähtsusega abi või riigiabi, viidates asjakohastele Euroopa Liidu õigusaktidele.

15.4 Kalanduse grupierandi määramise alusel riigiabi andmisel peavad ajavahemiku jooksul, mil abi antakse, abisaajad vastama ühise kalanduspoliitika eeskirjadele, ja juhul, kui kõnesoleva ajavahemiku jooksul leitakse, et abisaaja ei vasta ühise kalanduspoliitika eeskirjadele, tuleb abi tagasi maksta võrdeliselt rikkumise raskusastmega.

16. Abi tagasinõudmine

16.1 Käendusega antud vähese tähtsusega abi või riigiabi tagasinõudmine toimub MPKS §-s 43 või KTKS §-s 53 või konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatud alustel.

17. Korra jõustumine

17.1 Käesolev kord jõustub selle kinnitamisel sihtasutuse nõukogu poolt.